

Granskning av internkontroll avseende hantering av leverantörsregister och leverantörsutbetalningar

Dnr KS 2020/338

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lilla Edets kommun genomfört en granskning av intern kontroll avseende hantering av leverantörsregister och leverantörsutbetalningar. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt en tillräcklig intern kontroll på området.

Efter genomförd granskning gör revisorerna i Lilla Edets Kommun den sammanfattande bedömningen att kommunstyrelsen har vissa utvecklingsområden för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll vid hanteringen av leverantörsregister och leverantörsutbetalningar. I bifogad rapport lämnas ett antal förslag för att vidareutveckla rutinerna.

Revisorerna önskar Kommunstyrelsens kommentarer i anledning av granskningen senast 2021-01-31.

Rapporten har faktagranskats av respondenter från SOLTAK samt ekonomiavdelningen vid Lilla Edets kommun

PWC sammanfattande bedömningen är att utifrån granskningens syfte och resultat är att kommunstyrelsen har vissa utvecklingsområden för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll vid hanteringen av leverantörsregister och leverantörsutbetalningar.

Mot bakgrund av detta rekommenderas kommunstyrelsen att:

- Utföra en riskanalys över den del av leverantörshanteringen som överförs till SOLTAK. Detta i syfte att identifiera eventuella riskområden och behovet av kompensande kontroller och/eller tydligare styrning av SOLTAKs arbete. Riskanalysen kan med fördel beakta aspekten att Lilla Edets kommun har ett gemensamt leverantörsregister med övriga ägarkommuner till SOLTAK.
- Fortsätta pågående utvecklingsarbete för efterlevnad av fullmäktiges attestreglemente och därigenom tillse att rutiner för beslut om attestansvar formaliseras, att det finns rutiner som säkerställer att attestförteckningar upprättas och hålls aktuella.
- Initiera överenskommelse med SOLTAK som tydliggör ansvarsfördelning, rutiner och kontroller gällande administration av attester.
- Överväga rutin för periodisk kontroll av att registrerade attestanter överensstämmer med attestförteckningar.

I kapitlet 2 i PWC rapport beskrivs de granskningsiakttagelser av olika moment i hanteringen av leverantörsregistret och leverantörsutbetalningar. Respondenter från SOLTAK och Ekonomiavdelningen har lämnat svar och kommentarer kring de iakttagelser som framkommer i granskningen.

Nedan följer kommentarer kring de iakttagelser där brister påpekas från PWC

Under punkt 2.1.5

PWC kommentar: Kommunstyrelsens interna kontrollplan för 2019 och 2020 omfattar inte SOLTAKs arbete enligt tjänstekatalog

Kommunstyrelsens svar: Kommunstyrelsens uppdrar åt ekonomichefen att se över om detta kan ingå 2021 års internkontroll

Under punkt 2.2.

PWC kommentar: Tjänstekatalogens avsnitt avseende ”Hantera leverantörsfakturor” omfattar inte ansvarsfördelning gällande registervård av leverantörsregistret. SOLTAK är enligt tjänstekatalogen endast ansvarig för att identifiera behov att registrera nya leverantörer eller uppdatera befintliga leverantörsuppgifter när en faktura anländer. Till vår kännedom finns det inte några andra överenskommelser, riktlinjer eller rutiner som omfattar registervård utöver detta löpande arbete. Till exempel årlig genomgång av det totala registret med analys mot publika källor eller städning av eventuella dubletter. Det finns inte heller som rutin att betalningsspärta leverantörer där ramavtal upphört eller där inköp inte gjorts under en längre period.

Kommunstyrelsens svar: Registervård sker i samband med utbetalningar där SOLTAK använder Inyetts automatiserade kontroller av leverantörsutbetalningar. Exempel på indikationer som erhålls från Inyett vid analys av betalfil och som kan identifiera ett behov av förändringar är: F-skatt saknas, blufföretag, skulder hos Kronofogden och inaktiva gironummer. Lilla Edets kommun samarbetar med upphandlingsenheten i Stenungssund kommun där arbetet med inköp via ramavtal sker förebyggande och uppföljning sker i efterhand av upphandlingsenheten. I delårsboks slutet för augusti 2020 gjordes en genomgång av samtliga leverantörsfakturor för avstämning mot befintliga ramavtal. Leverantörsregistret är dessutom gemensamt för ägarkommunerna och att om någon av kommunerna har avtal och gör löpande inköp hos en leverantör måste den vara aktiv.

Under punkt 2.2.1

PWC kommentar: I rapporten beskrivs analysen kring leverantörsregistret.

Kommunstyrelsens svar: Dubletter kontrolleras när utbetalningsfilen körs av Inyett, dubbelregistrering förklaras av att leverantören har flera betalningstillfällen eller använder sig av factoringbolag. Avsaknaden av momsregistreringsnummer förklaras av att inköp och utbetalningar sker med organisationer som undantas skattskyldighet till moms. Till exempel ideella organisationer som inte bedriver ekonomisk verksamhet. Analysen identifierar 106 leverantörer som inte har F-skatt vid matchning mot organisationsnummer. Merparten av dessa leverantörer är privatpersoner. Viktigt att vara vaksam i de fall det förekommer företag som inte har F-skatt kan innebära att Lilla Edets kommun kan bli skyldiga att reservera och betala in lagstadgade sociala avgifter och skatt.

Under punkt 2.3 tas avsnittet kring Attestreglemente upp

PWC kommentar: Framförallt påpekas avsaknaden av attestlistor. Därigenom finns risk att fel delegat fattar beslut om attestansvar samt att delegationsbesluten inte alltid anmäls till nämnd

Kommunstyrelsens svar: Attestreglemente är nyligen antagit av Kommunfullmäktige. Det pågår arbete med att ta fram formaliserade blanketter för attesttilldelning och rutiner för upprättande av attestförteckningar. Detta kommer att vara klart vid årsskiftet. Vidare undersöks möjligheter för hur samverkan och ansvarsfördelning mellan SOLTAK och kommunen bör utformas för att säkerställa attestreglementets efterlevnad

Under punkt 2.4. hanteras frågor kring rutiner för betalning av leverantörsbetalningar.

PWC kommentar: Av sammanställningen i rapporten framgår att 5 984 utbetalningar gjorts till ett totalt belopp om 198 992 209 kronor. Av dessa har 60 procent, drygt 3 600 fakturor betalats i tid. Övriga 40 procent har betalats sent, i olika intervall, eller inte betalats alls.

Kommunstyrelsens svar: När det avser leverantörsutbetalningar i intervallet 1-5 dagar kan sen betalning till stor del kan förklaras av att om förfallodagen inträffar på en helgdag sker betalningen nästkommande arbetsdag. Ekonomiavdelningen i Lilla Edets kommun har genomfört stickprovskontroll på större fakturor av sena betalningar. Uppföljning visade att det finns kreditfakturor kopplade till en stor del av de sena betalningarna. Då parkeras fakturan i väntan på en kreditfaktura och när den kommer så betalmarkeras båda i ekonomisystemet, vilket medför att det ser ut som en sen betalning. I andra fall när kreditfaktura anländer först blockeras utbetalning av den nya fakturan från samma leverantör. Kommunen skall alltså inte betala en faktura som är felaktig och där det inväntas en kreditfaktura.

För perioden 1 januari – 30 maj 2020 har Lilla Edets bokförda kostnader om 1 530 kronor som avser påminnelseavgifter och dröjsmålsräntor.

I avsnitt 3 gör PWC en revisionell bedömning utifrån genomförd granskning. En mer utförlig kommentar till revisionens bedömning återfinns i granskningsrapporten

Revisionsfråga:

Finns det rutiner för initial och löpande kontroll av leverantörer?

Revisionens bedömning: **Delvis**

Kommunstyrelsens svar: Förvaltningen kommer med förslag till hur rutiner för initial och löpande kontroll av leverantörer kan ingå i kommunstyrelsens interkontrollplan 2021

Revisionsfråga:

Finns det rutiner för att följa upp ändringar av fast data?

Revisionens bedömning: **Nej**

Kommunstyrelsens svar: I dagsläget krävs alltid att två personer godkänner förändringar innan ändringar i fast data slår igenom. Förvaltningen utreder möjligheten att tillsammans med SOLTAK genomföra systematiserade kontroller av historikloggar.

Revisionsfråga:

Finns det rutiner som säkerställer att leverantörsregistret är aktuellt?

Revisionens bedömning: Delvis

Kommunstyrelsens svar: Förvaltningen ser över möjligheten att utöver redan genomförda kontroller vid varje utbetalningstillfälle genom framförallt Inyett där kontrollen omfattar exempelvis om leverantören är momsregistrerad, godkänd för F-skatt och om Inyett varnar för att engagera sig med bolaget ytterligare kan förstärka kontrollen så att inga felaktigheter uppstår. En viktig del i arbetet är att jobba förebyggande tillsammans med upphandlingsenheten i syfte att använda sig kommunens ingångna avtal.

Revisionsfråga:

Finns det aktuell attestförteckning som stämmer med registrerade attest-behörigheter i ekonomisystemet?

Revisionens bedömning: Nej

Kommunstyrelsens svar: Arbetet pågår för att säkerställa efterlevnad till fullmäktiges nyligen beslutade attestreglemente. En aktuell attestförteckning är under uppbyggnad och klar i december månad.

Revisionsfråga:

Finns det rutiner som säkerställer att leverantörsfakturor betalas i tid?

Revisionens bedömning: Delvis

Kommunstyrelsens svar: Det är viktigt att fakturor som är korrekta betalas i tid. Förvaltningen menar att det blir en felaktig bild när det beskrivs att 40 procent av leverantörsfakturorna inte betalas i tid och att det är brist i betalningsmoralen. Det har nämnts tidigare, fakturor som har en förfallodag på en helgdag betalas nästkommande helgfria dag. Felaktiga fakturor där vi inväntar en kredit ska inte betalas innan kreditfakturorna anländer i systemet. Fakturor som kommuner bestrider skall heller inte betalas förrän det skett en utredning av fakturan. Dröjsmålsräntor och påminnelseavgifter för granskningsperioden uppgår till 1 530 kr

Beslutsunderlag

Ekonomichefens tjänsteskrivelse daterad 2020-12-08

Granskningsrapport PWC

Granskning av intern kontroll avseende hantering av leverantörsregister och leverantörsutbetalningar, kommunens revisorer

Ekonomiska konsekvenser

Ingen finansiering krävs, arbetet med att vidareutveckla rutinerna görs inom befintlig ram

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av granskningsrapporten samt godkänner förvaltningens svar till revisorerna och uppdrar åt ekonomichefen att i samarbete med SOLTAK vidareutveckla rutinerna kring leverantörsregistret samt leverantörsutbetalningar

Jörgen Karlsson
Ekonomichef
jorgen.karlsson@lillaedet.se
Telefon

Beslut expedieras till
Ekonomichefen